

ÇANAKKALE'DE SORUNLAR ve TALEPLER

31 Mart 2019 Yerel Seçimler
öncesi yapılan araştırma

İnsan Hakları Derneği
Çanakkale Şubesi
Mart 2019

İnsan Hakları Derneği Çanakkale Şubesi
Araştırma Raporu
“Çanakkale'de Sorunlar ve Talepler”
Mart 2019

Hazırlayan
İnsan Hakları Derneği Çanakkale Şubesi

İnsan Hakları Derneği Çanakkale Şubesi
Adres: Cevatpařa M. Kayserili Ahmetpařa C.
Çelik Pasajı No.22/2 Çanakkale
Tel.: 0286 214 40 43
e-mail: canakkale@org.ihd.org.tr
Baskı: Emek Ofset

Önsöz

İnsan Hakları Derneği Çanakkale Şubesi olarak, 25 Ocak-20 Şubat 2019 tarihleri arasında “Sizce Çanakkale'nin en önemli Sorunu Nedir?” sorusundan oluşmuş bir araştırma gerçekleştirdik. Tamamlanan araştırmanın sonuçlarını bir rapor haline getirdik. Bu raporun ilk kısmında araştırmaya katılan görüşmecilerden elde ettiğimiz “sorun ve talepleri” ilgili başlıklar altında derleyip düzenleyerek topladık. Daha sonraki bölümde de, başlıklar altındaki sorunlar ve taleplerin kısa birer değerlendirmesine yer verdik.

31 Mart 2019 Yerel Seçimleri'ne kısa bir zaman kala karar verip gerçekleştirdiğimiz araştırma sonuçlarını belediye başkan adayları ile parti yönetimlerine iletip, basın yoluyla da kamuoyuyla paylaşacağız. Araştırmaya başlamadan önce, çalışmanın bir anketten ziyade bir “sohbet” seansı gibi olmasını tasarladık. Şöyle demiştik: “Bu çalışma, alışveriş esnasında; bir kahvede ya da kafede, lokantada, barda arkadaşlarla bir şeyler içerken yerken; işyerinde çalışma arkadaşlarımızla mesaide; şehir içi şehir dışı otobüs yolculuğunda; otobüs durağında beklerken; komşularımızla otururken; yakın akraba hısımlarımızla dertleşirken; üyesi olduğumuz gruplarda, derneklerde dostlarımızla biraraya geldiğimizde; hastane sırasında beklerken; öğlen arasında yemekte; iş çıkışı birlikte yürürken; kimseyi ayırt etmeden her yaştan ve her cinsten insana basit bir sorunun, “Kentin sorunu sizce ne?” sorusunun yanıtını aramak olacaktır.”

İnsan Hakları'nı yalnızca “insana değen” kısmıyla değil, yaşam ortamları ve yaşam ortamlarını etkileyen çevreyle bir bütün olarak düşünülmesi gerektiğini anlıyoruz. Kentleri kent yapan insanlar, tarih boyunca aynı zamanda kentleri bozan da olmuştur. Bugün “kent hakkı”ndan, evrensel bir kurallar dizgesinden söz ediliyorsa, bu hakkın bireysel bir hak olmayıp, kolektif bir hak olduğundan bahsediliyor olduğunu biliyoruz demektir.

Müşteremiz olan kentimiz için bir küçük adım da biz attık. İçinde mahkûm olduğumuz değil, yaşamaktan memnuniyet duyacağımız bir kent tasavvuruyla bu küçük adımı attık ve elinizde tuttuğunuz bu raporu oluşturduk. Bitirmeden önce, araştırma sürecinde görüşmecilerle yaptığımız “sohbetler”de kadın görüşmecilerin çoğunluğunun, “Bu kentte yaşam biçimimizin kısıtlanmasını, huzurumuzun bozulmasını istemiyoruz. Çanakkale'deki bu huzurlu ortamın korunmasından başka hiçbir talebimiz yok.” dediklerini paylaşarak bitirelim.

Kentlerimizi birlikte hak ederek yaşayalım.

İnsan Hakları Derneği
Çanakkale Şubesi

İHD'nin “Çanakkale'de Sizin İçin En Önemli Sorun Nedir?” Araştırma Sonuçları

Ulaşım, Trafik

- Otopark yetersiz ve pahalı
- Belediye binaların altına otopark yaptırın
- Katlı otoparklar yapılmalı
- Yeraltı otoparkları Belediyece plânlanmalı.
- Semtlere imar sırasında otoparkalar plânlanmalı.
- Tek yönlü yollar ve araçların azalması için önlemler alınmalı.
- Ulaşımında raylı sistem bir ana önce yapılmalı, otobüs sayısı giderek azaltılmalı ve kent merkezi yayalaştırılmalı.
- AVM'lere şehir içinde izin verilmemeli.
- İskelenin başka bir yere taşınarak deniz ulaşımının merkezden uzaklaştırılması.
- Motosikletler ve esnaların kaldırım işgali hat safhada.
- Kimi sokaklardaki cepler sürekli işgal altında ve bu durum yaşlılar, engelliler, çocuk arabalı ve hamile kadınlar için sorun yaratıyor. Bu duruma kesinlikle son verilmelidir.
- Kaldırımlar çok kötü, yürünmüyor, çöpler sorun. Çok dar, düzensiz ve işgal edilmiş, yüksek kaldırımlar
- Özellikle şehir merkezinde sokak araları ya araçlar ya da dükkânlar tarafından işgal ediliyor, yayalar olarak sorun yaşıyoruz.
- Şehir merkezindeki bazı sokaklar trafiğe kapatılsın
- Toplu taşıma çok denetimsiz
- Otobüsler yetersiz, çok sıkışık, çok dolu, yüksek ve eski. Yaşlıların binmesi zor oluyor.
- Otobüsler özellikle kışın daha çok dezenfekte edilmeli, denetlenmeli.
- Üniversite öğrencileri yazın tatile gidince otobüs servis saatleri azaltılıyor, azaltılmasın.
- Hastane, üniversite ve otogar ulaşımı özellikle sorunlu.
- Ulaşım çok pahalı, otobüs güzergâhları plânsız, yeterli bilgi yok.
- Otobüs duraklarının korumasız ve açık oluşu yağmurda, soğukta sorun yaratıyor.
- Otobüs sefer saatleri birbirini tutmuyor, saatler belli değil.

- Otobüs sayıları ve güzergâhları artırılmalı.
- Durak ara mesafeleri uzatılmalı, yaya geçitleri azaltılmalı.
- Otobüs şoförleri çok saygısız, agresif ve kaba davranış gösteriyorlar.
- Durakta yaşlıları görünce durmuyorlar.
- İlçelerden merkeze ulaşmak çok pahalı.
- Şehir içi ulaşım ucuz olmalı.
- Bisiklet yolları çok güvenli ve yeterli değil, yollar arabalar tarafından işgal ediliyor.
- Deniz yolu ulaşımı Güzelyalı ve Dardanos'a hatta Lapseki'ye de uzanmalı.
- Adalara Çanakkale merkezden hergün gidiş geliş sefer olmalı.
- Deniz aracı işletme işini belediye yapmalı.
- Avcılar Kulübü karşısındaki taksi durağı yolu kapatıyor, iki araba geçemiyor.
- Kış aylarında Kemel köyüne otobüs servisi konulmalı.
- Şehir içinde kaldırımlardaki kazıklar kalsın, zaten çok dar, düşüyoruz.

Alt Yapı, Çevre ve Temizlik

- Yağmurda kaldırımları su basıyor, binaların yağmur suyu olukları kaldırıma veriliyor.
- Yağmur ızgaraları gereken büyüklükte değil ve yol ve kaldırımların kanala eğimli yapılması lâzım.
- Altyapı çalışmaları parça parça değil, plânlı ve tek seferde bütünlüklü yapılmalı.
- Yapılan işler denetlenmiyor, kırık dökük kaldırımlar, tabelalar, kanal kapakları vb. aylarca kalıyor.
- Su boruları eski ve paslı, sağlık için tehlike oluşturuyor.
- Çevre kirliliği oldukça fazla, sürekli ve programlı farkındalık çalışması yapılmalı.
- Deniz kirliliği artıyor, kontrol ve uygulama yapılmalı.
- Yeni Kordon'da atık su kanalizasyon akıntıları var.
- Plajlar ve çevre temizliği ile bakımı sürekli yapılmalı.
- Hava kirliliği var, şehir temizliğinin düzeni ile sıkıntı var, gerekli ve sürekli temizlik düzeyi yükseltilmeli.
- Dardanel fabrikasının kokusu çevresinde etki olumsuz etki yaratıyor.
- Sarıçay'ın ıslah edilip çevre düzenininin plânlanması ve yapımı öncelikler arasında olmalı.
- Sarıçay rekreasyon alanı ve otopark olarak değerlendirilmeli.
- Sarıcaeli deresine deterjan akıyor.

- Zeytinlikler ve orman arazilerinin enerji yatırımlarına açılması engellenmeli.
- Kaz Dağları'nın tahribatına karşı birlikte ve daha etkin mücadele plânları yapılmalı.
- Termik santraller, RES, HES, JES projeleriyle ilgili kapsamlı ve yaygın bir bilgilendirmeyle, doğru enerji yatırımları konusunda öneriler oluşturulması için belediyenin öncü rol üstlenmesi ve örnek çalışmalar yapması gerekli.
- Dar alanlara sıkıştırılmış çocuk parkları yerine trafikten uzak, geniş alanlarda parklar yapılmalı.
- Yeşil alanlar çok az, yetersiz, olanlar bakımsız ve pis.
- Halk bahçesi dışında her mahalleye yeşil alanlar yaratılabilirmeli.
- Şehir büyüdükçe parklar küçülüyor.
- Yürüyüş yolları, çay bahçeleri yapılmalı.
- Piknik yeri yok.
- Çocuk parklarının çok az olması ve koşma alanı, tırmanma duvarı gibi büyük çocuklara yönelik spor alanları olmalı.
- Çocuk parklarındaki oyuncaklar hep aynı. Her parka farklı oyuncaklar da konulmalı.
- Yere çöp atanlara ceza yazılmalı. Her yere daha çok çöp kutusu konulmalı ve eğitimler olmalı.
- Fevzipaşa mahallesine de diğer mahalleler gibi temizlik hizmeti yapılmalı.
- Çöp konteynırları görüntü ve sağlık için iyi değil, yer altına alınmalı ve geri dönüşüm olmalı.
- Geri dönüşüm kutularının yetersiz ve bakımsız olması.
- Her siteye bir geri dönüşüm kutusu konulmalı.
- Bazı işletmelerin özellikle gıda sektöründekilerin sık sık denetlenmeli.
- Her önüne gelen her yerde koku yayan, görüntü kirliliği yaratan gıdıyla ilgili -kebabçı, balıkçı, kokoreççi, dönerci vb.- dükkân açamamalı. Açanların baca çıkışıları, bina cephelerindeki -özellikle eski dokulardaki- borular, klimalar gibi çıkıntı ve görüntülere izin verilmemeli.
- Otobüs duraklarında çöp kutusu olmalı ve sık aralıklarla kontrol edilmeli.
- Sokaklarda ve parklarda hayvanların pisliklerinin sahipleri tarafından toplanmasını sağlayacak uyarı sistemleri oluşturulmalı, gerekirse ceza uygulanmalı.
- Kordon denizdeki fıskiye kaldırılmalıdır. Çevre kirliliği yaratıyor.
- Şehir merkezindeki akaryakıt istasyonları kaldırılınsın.

Çanakkale - 2019

Yerel Yönetim

- Belediye Kültür İşleri iyi çalışmıyor.
- Liyakat sahibi, kültür sanatla ilişkili çalışanlar işe alınmalı.
- Belediye hizmetleri kötü. Kimsenin fikirlerini almıyorlar.
- Çalışanlar herkese eşit davranmıyor.
- Belediyeye taleplerimizi, sorunları söylüyoruz, söylüyoruz, ama cevap yok, çözüm yok.
- Belediye hizmetlerinden halk haberdar olamıyor.
- Kentliler, kentli yaşamlarıyla ilgili bilgi almalı, kente dair sorunlar konuşulmalı.
- Evde hizmet, bakım, mahalle evleri, faaliyetler gibi şeyler halka duyurulmalı.
- Belediye kreşleri artırılmalı. Ücretleri düşük tutulmalı.
- Kadınların para kazanabilecekleri alanlar çok yetersiz artırılmalı.
- Pazaryerinde el işi üreten kadınlara en kötü yerleri veriyorlar.
- Zabıta denetimlerin yetersizliğiyle ilgili sorunlar tespit edilmeli ve çözüm getirilmeli. Kenti denetlemeyen zabıtalardan denetimi sağlanmalı.
- Şeffaf ve katılımcı demokratik bir yönetim tarzı olmalı.
- Öğrenci yurtları yetersiz, belediye yurt açmalı.
- Hayvan pazarı da açılmalı.

Kent, Plânlama

- Kentleşme plânlı olmalı. Plânlamada halkın fikri alınmalı ve bilgi verilmeli.
- Bir kent estetiğinin olması gerekli.
- Çarpık yapılaşma ve betonlaşmadan uzak, daha çok yeşil alan ve açıklıklar gerekli.
- Merkezdeki kültürel doku restorasyonlarına, yapılara ve sokaklara gereken önem verilmeli.
- Kentteki metruk binalar ve alanlar belirlenip temizlenmeli.
- Yalı caddesinde eski yapılar arasına kondurulmuş, betonarme ve kat ilaveli mekanlar bir program dahilinde eski yapılara uygun bir norma getirilmeli.
- Yalı caddesinde otopark olarak kullanılan alan açık alan, deniz tarafıyla olarak biran önce düzenlenmeli.
- Bilim merkezi, teknoloji merkezi, çocuklar için futbol sahaları, yüzme havuzu, kütüphane, jimnastik yapılabilecek alanlar, spor alanları gibi yerlerin olmaması veya az olması.
- Çok uzun kıyı şeridi olmasına rağmen faydalanma çeşitliliği sağlanamıyor.

- Sahiller bizim kullanım alanımız esnafa sınır konmalı, geçişi bir şekilde engellenen yerlerin net bir şekilde halkın kullanımına açık olduğunun görülmesi lâzım.
- Sosyal konutların dönüşüm projesi ne durumda, bilgi verilmiyor.
- Aşırı su tüketimi nedeniyle çim ekilmemesi, havuzlu site veya müstakil ev inşaatına izin verilmemeli.
- Güzelyalı'da balıkçı barınağına ihtiyaç var.

Sosyal Yaşam

- Çanakkale'de farklı etkinlikler için -söyleşi-gösteri- toplantı vb.- salonlar yok, olanlar çok yetersiz.
- Bazı mahallelerde özel olarak çocukların yararlanacağı çok amaçlı, yapımı ve kullanımı basit salonlar yapılmalı.
- Belediyenin Kadın Dayanışma Merkezi yok, bir an önce yapılmalı.
- Her mahalleye bir kütüphane.
- Daha fazla kültürel etkinlik yapılmalı ve bunların imkânı sınırlı kesimlerle buluşması sağlanmalı.
- Belediye kültürel faaliyetlerden elini ayağını çekmeli. Onun yerine kültürel amaçlı kurulmuş STK'ları bir sistem dahilinde programlarını desteklemeli.
- Gençler için sosyal ortamlar yok gibi. Bu konu ciddi bir şekilde ele alınmalı.
- Bahar ve yaz aylarında her mahallelerde açık hava sinema gösterileri olmalı.
- Belediye mahalle festivallerine yönelmeli.
- Pazar alanı Pazar olmadığı günlerde de çeşitli şekillerde değerlendirilmeli.
- Golf, Özgürlük tepesi gibi yerlerin çoğalmasını gerekiyor.
- Düğün salonu sorunumuz var.
- İskele Meydanı'na WC gerekli.
- İskele Meydanı'ndaki kapalı sergi yeri çakıldı kaldı. Kaldırılınsın.

Su

- Su çok pahalı.
- Musluktan akan suyun güvenle içilebilir bir su olması.
- Akıllı su sayacı uygulaması yaşlılar için uygun değil.

Sokak Hayvanları

- Hayvan Barınağı iyi çalışmıyor, yetersiz.
- Sokak hayvanlarına gerekli aşı, kısırlaştırma ve diğer sağlıkla ilgili yardımlar yapılmıyor.
- Barınağa çalışkan, işini seven veterinerler, yardımcı elemanlar alınmalı, gönüllülerin de çalışabilmesi için imkân yaratılmalı.
- Her yaş için, "Hayvanları sevmeliyiz" konulu eğitim programları yapılmalı, belediye destek olmalı.
- Hayvan barınağı her mahalle için farklı özelliklerle tasarlanıp yapılmalı.
- Sokak hayvanlarının sahiplendirilmesi için belediyenin daha etkin çalışma yapması lâzım.
- Belediye, Hayvan severleri ve dernekleri özellikle desteklemesi lâzım.

Beni Terk Etme!

Engelli Yaşam

- Belediye binalara imar verirken engelliler için yapılması gereken şartların belirli ve zorunlu olması lâzım.
- Belediye otobüslerinde rampa yok, araçlarda içerde sesli uyarı yok.
- Belediye, Engelli Danışma Merkezi yok. Tam donanımlı bir mekân yapmalı.
- Görme engelliler için yollarda yapım hataları var.
- Kaldırımda engelliler için yürümek çok zor; tabela direkleri, tabelalar, elektrik ve doğalgaz kutuları, esnafın kaldırım işgali zorluk yaratıyor.
- Kaldırım rampaları ve karşıdan karşıya geçişler engelli araçları için uygun ve nitelikli değil.
- Kordondaki kılavuz yollar yanlış.
- Işıklarda sinyalizasyon ses sistemi yok.

Değerlendirme

Ulaşım, Trafik konusunun Çanakkale'nin en önemli sorunu olduğu görülmektedir. Yüzde 36.3'lük oranla, sorunların ilk sırasına yerleşen ve hemen hemen herkesin ortaklaştığı otopark, en önemli sorun olarak ortaya çıkarken, toplu taşıma ve raylı sistemle ilgili beklentilerin de yüksek olduğu verilen yanıtlardan anlaşılmaktadır.

Altyapı, Çevre ve Temizlik, yüzde 23.3 lük oy oranıyla sorun ve taleplerde ikinci sırada yer almaktadır. Bu bölümde, güncel çevre sorunlarının başında yer alan Kazdağları maden arama ve işletmeciliği ile termik santraller ile cadde, sokak temizliği ve kıyı kirliliğiyle ilgili sorunlar öne çıkmaktadır. Bu bölümde yine öne çıkan sorunlardan birisi de çocuk parkları ve yeşil alanlardır.

Yerel Yönetim bölümü araştırmada yüzde 7'lik payla üçüncü sırada yer almaktadır. Bu bölümdeki sorunlar belediye hizmetleri ve belediyeden beklentilerle ilgilidir. Belediye çalışanlarının ve işleyişle ilgili sorunlar öne çıkarken, katılıma açık ve şeffaf bir işleyiş talep edilirken, kadınlar için ticari imkân sağlanmasıyla, kreşlerin sayısının artırılmasının beklendiği görülmektedir.

Kent, Plânlama'da eski tarihi binaların yer aldığı kent merkezinin yayalaştırılmasıyla eski yapıların restorasyonu talepleri önemli görülüyor. Yanıtlayanların yüzde 5.1'ini oluşturan bu sorun alanıyla ilgili talepler; plânlı kentleşme, açık alanlar, kent estetiği ve sahillerin korunması konularında yoğunlaşıyor.

Sosyal Yaşam'da daha çok kültürel mekânlar ve kültürel etkinlik talepleri öne çıkıyor. Katılanların yüzde 4.5'ünü oluşturan sorun ve talep sıralamasında kadın ve gençler için sosyal yaşam ve etkinlik alanlarıyla ilgili talepler de bu başlıktaki beklentiler arasında yer alıyor.

Su: Suyla ilgili en temel sorun "suyun pahalılığı". Bu anlamda beklentiler de suyun ucuzlatılmasına yönelik. (Bu talep araştırmaya katılanların hemen hemen hepsinden gelen bir talep.) Bir kişi tarafından dile getirilen, ama dikkat çekici bir soruna da işaret ediliyor: Yaşlılar için akıllı su sayacı uygulamasının sorunlu olduğu. Har an sokağa çıkamayacak olan yaşlı kesimlere yönelik bir düzenleme nasıl olabilir? İlgilileri bekleyen bir soru.

Sokak Hayvanları konusu her geçen önemi ve ilgisi artan bir konu. Bu anlamda kent yaşamında ortak yaşamın bir paydaşı olarak sokak hayvanlarının sorunları, sokak hayvanı sahiplerinin sorunları ve sokak hayvanlarından kaynaklanan sorunlara parmak basan katılımcılar (yüzde 3.6), bu sorunların çözümünü talep ediyorlar.

Engelli Yaşam bölümünde, engellilerin kent yaşamında karşılaştıkları sorunlarla bu sorunlara yönelik talepleri yer alıyor. Sokaklar, binalar ve açık alanlarda fiziki olarak birçok sorunla karşılaşan engelliler önce kent içinde rahat dolaşacakları kimi düzenlemeleri talep ediyorlar. Bazı yanlış uygulamalarla ilgili uyarılarda bulunan engelliler, kent merkezinde engelliler için hizmet verecek bir Engelli Danışma Merkezi'ni de talep ediyorlar. (Toplam içindeki payı yüzde 1.6)

Yanıtların konu başlıklarına göre dağılımı

Ulaşım, Trafik: 234 (%36.3)

Altyapı, Çevre, Temizlik : 150 (%23.3)

Yerel Yönetim: 45 (%7)

Kent, Plânlama: 33 (%5.1)

Sosyal Yaşam: 29 (4.5)

Su: 27 (4.2)

Sokak Hayvanları: 23 (3.6)

Engelli Yaşam: 10 (1.6)

*** Ekonomik ve Yönetmel: 45(7)**

*** Eğitim: 12 (1.9)**

*** Diğer: 7 (1)**

*** Sorun Yok: 29 (4.5)**

*** Merkezi ve Yerel Kamu Kurumlarını ilgilendiriyor.**

Diğer sorunlar ve talepler

Bu bölüm yerel yönetimden daha çok merkezi yönetime bağlı kamu kuruluşlarını ilgilendiren sorun ve taleplerden oluşuyor. Çözümlerinin bir kısmı merkez yönetim tarafından çözülecek sorunlar olmakla beraber, Valilik ve bağlı kurumların çözebileceği sorunların da araştırma sonuçlarına yansdığı görülmektedir.

1. Eğitim

Araştırmayı yanıtlayanların yaklaşık yüzde 2'si, Eğitim konusundaki sıkıntılara işaret etmişlerdir. 5-17 yaş aralığında, eğitim sürecinin içinde olanlar tarafından ifade edilen eğitim sorunları genel olarak şöyle:

- Çok fazla ödev veriliyor bu yüzden oyun oynayamıyoruz,
- Hocalar bizi çok yoruyorlar, anlayışlı olmuyorlar,
- Teneffüsler çok kısa,
- Sınav soruları çok zor ve hocalar çok kıt not veriyor,
- Okuldan sonra etüde gitmek en büyük sorunumuz.

Bu tür şikayetlerin(!) yanı sıra "Okulda piano var çalamıyoruz" gibi ve "Atatürk mahallesinde oturduğum için okula gidemiyorum" ifadeleri tekil örnek olmalarına rağmen üzerinde düşünülmesi ve çözüm üretilmesi gereken, bir durum ve anlayışı açığa çıkaran ifadeler olarak önemli görülmektedir.

2. Ekonomik ve Yönetmel

Bu başlık altındaki sorunlar toplam sorunların yüzde 7'sini oluşturuyor. En önemli sorun olarak, genelde yaşanan sorunların başında gelen, işsizlik/iş alanlarının yetersizliği ile pahalılık ve geçim sıkıntısının dile getirildiği görülmektedir. Çanakkale'de suç artışı ve uyuşturucu kullanımı ve dolandırıcılık olaylarının arttığı; kalitesiz göçün ortamı bozduğu da önemli sorunlar olarak görülürken "adalet yok" diyen görüşmeciler de olmuştur. Bu bölümde, devlet hastanesinin çok uzakta olduğu, hizmetlerde sorunlar yaşandığı, araştırma boyunca görüşmecilerden birçoğunun dile getirdiği bir konu olmuştur.

3. Sorun yok ve diğerleri

Araştırmada yüzde 4,5'luk bir kesimin ifadelerinden Çanakkale'de herhangi bir sorunun olmadığı anlaşılmaktadır. Bu kesimdeki insanlar sorumuzu "sorun yok" veya "şikayetim yok" olarak yanıtlamışlardır. Yüzde 1'lik bir kesimde "ben anlamam" diyenler olduğu gibi "halkın duyarsızlığından", "ayrımcılıktan" şikayet edenler de olmuştur. Sorunlardan ve şikayetlerden bahsettiğimiz araştırma raporumuzun değerlendirme kısmını bir şikayetin eşliğinde tebessümle bitirelim: "Havaların çok rüzgârlı olması ve bu yüzden dışarıya az çıkmamız."

Değerli belediye başkan adayı,*

Kent ve kentli haklarıyla ilgili konularda çalışmalar yapan, bu çalışmalarda elde ettikleri sonuçları ilgili kurumlarla paylaşan, hak arama ve talep süreçlerinde yurttaşlara destek veren, çalışmalarında adalet ve eşit yurttaşlık ilkelerine uygun davranarak herhangi karşıtlık oluşturmadan, ortak yaşam alanlarının korunması ve yaşatılmasının temel bir hak ve özgürlük kaynağı olarak gören Çanakkale İnsan Hakları Derneği, kamuoyunu aydınlatma ile yerel ve merkezi yönetimlere seslenme sorumluluğumuzun bir parçası olarak “Kent ve kentli hakkı bağlamında”, bir “sorun-öneri” araştırma çalışması yaptık.

Bu araştırmada 644 kişiyle yüzyüze görüşme yapılmıştır. 5-17/18-35/36-60/60 yaş üzerindekiyle 4 ayrı bölümde dengeli bir oranla görüşmeler gerçekleştirilmiştir. Farklı mahallelerde ve farklı gruplarla yapılan görüşmelerde, herhangi bir yönlendirme yapılmadan görüşülenden, kentte gördükleri kendileri için “en önemli sorun nedir” sorusunun yanıtları alınmış ve raporda, varsa önerileriyle birlikte, sorunlara aynen yer verilmiştir.

Bu çalışmada sıklıkla karşılaştığımız, bize göre üzerinde kurumların ve siyaset aktörlerinin düşünmesini gerektirecek bir-iki noktayı da dikkatlere sunmak istiyoruz:

1. Gençler, genellikle soruya yanıt vermekten kaçınmış ya da yanıt verememişlerdir.
2. Kadınlar, “Bu kentte yaşam biçimimizin kısıtlanmasını, huzurumuzun bozulmasını istemiyoruz. Başka hiçbir sorunumuz yok.” demişlerdir.
3. Ve son olarak da; “bu yaptığınız iş kime yarayacak” diye sorulmuştur.

Yaşı, cinsiyeti, sosyo-ekonomik şartları, etnik kimliği, mezhebi ve inancı ne olursa olsun herkesi bağrına basarak onlara eşit yurttaşlık ile evrensel ilke ve değerler temelinde, hizmet üreterek görev yapacak olan belediyelerin, bu görevlerinde onlara kaynak vazifesi görececek verilere de ihtiyacı olduğu açıktır. Bu nedenle araştırmamızın, hizmet ve görev sürecinde, çalışmalarınızda yararlı olabileceği düşüncesiyle sizle paylaşıyoruz.

İnsan Hakları Derneği Çanakkale Şubesi

* 31 Mart 2019 Yerel Seçimlerinde Belediye Başkan Adaylarına Raporla birlikte verilen mektup.

Sizin bu kentte yaşadığınız en büyük sorun nedir? *

Cinsiyet	Kadın	No.	YANIT	Tarih	CÖZÜM ÖNERİSİ				
	Erkek								
	Diğer								
Yaş	05-18								
	18-35								
	36-60								
	60+								
Kategori	Ulaşım								
	Temizlik								
	Su								
	Yeşil Alan								
	Eğitim								
	Diğer								
Cinsiyet	Kadın					No.	YANIT	Tarih	CÖZÜM ÖNERİSİ
	Erkek								
	Diğer								
Yaş	05-18								
	18-35								
	36-60								
	60+								
Kategori	Ulaşım								
	Temizlik								
	Su								
	Yeşil Alan								
	Eğitim								
	Diğer								
Cinsiyet	Kadın	No.	YANIT	Tarih	CÖZÜM ÖNERİSİ				
	Erkek								
	Diğer								
Yaş	05-18								
	18-35								
	36-60								
	60+								
Kategori	Ulaşım								
	Temizlik								
	Su								
	Yeşil Alan								
	Eğitim								
	Diğer								
Cinsiyet	Kadın					No.	YANIT	Tarih	CÖZÜM ÖNERİSİ
	Erkek								
	Diğer								
Yaş	05-18								
	18-35								
	36-60								
	60+								
Kategori	Ulaşım								
	Temizlik								
	Su								
	Yeşil Alan								
	Eğitim								
	Diğer								

* Araştırmada kullanılan form

İNSAN HAKLARI EVRENSEL BİLDİRGESİ'nden*

Madde 21- 1. Herkes, doğrudan veya serbestçe seçilmiş temsilciler aracılığı ile ülkesinin yönetimine katılma hakkına sahiptir. 2. Herkesin ülkesinin kamu hizmetlerinden eşit olarak yararlanma hakkı vardır. 3. Halkın iradesi hükümet otoritesinin temelidir. Bu irade, gizli veya serbestliği sağlayacak benzeri bir yöntemle genel ve eşit oy verme yoluyla yapılacak ve belirli aralıklarla tekrarlanacak dürüst seçimlerle belirlenir.

Madde 25- 1. Herkesin kendisinin ve ailesinin sağlık ve refahı için beslenme, giyim, konut ve tıbbi bakım hakkı vardır. Herkes, işsizlik, hastalık, sakatlık, dulluk, yaşlılık ve kendi iradesi dışındaki koşullardan doğan geçim sıkıntısı durumunda güvenlik hakkına sahiptir. 2. Anaların ve çocukların özel bakım ve yardım görme hakları vardır. Bütün çocuklar, evlilik içi veya evlilik dışı doğmuş olsunlar, aynı sosyal güvenceden yararlanırlar.

Madde 26- 1. Herkes eğitim hakkına sahiptir. Eğitim, en azından ilk ve temel eğitim aşamasında parasızdır. İlköğretim zorunludur. Teknik ve mesleki eğitim herkese açıktır. Yüksek öğretim, yeteneklerine göre herkese tam bir eşitlikle açık olmalıdır. 2. Eğitim insan kişiliğini tam geliştirmeye ve insan haklarıyla temel özgürlüklere saygıyı güçlendirmeye yönelik olmalıdır. Eğitim, bütün uluslar, ırklar ve dinsel topluluklar arasında anlayış, hoşgörü ve dostluğu özendirilmeli ve Birleşmiş Milletlerin barışı koruma yolundaki çalışmalarını geliştirmelidir. 3. Çocuklara verilecek eğitimin türünü seçmek, öncelikle ana ve babanın hakkıdır.

* Birleşmiş Milletler Genel Kurulu'nun 10 Aralık 1948 tarih ve 217 A(III) sayılı Kararıyla ilan edilen İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi, ülkemizde de; 6 Nisan 1949 tarih ve 9119 Sayılı Bakanlar Kurulu ile "İnsan Hakları Evrensel Bildirgesi'nin Resmi Gazete ile yayınlanmasından sonra okullarda ve diğer eğitim müesseselerinde okutulması ve yorumlanması ve bu Bildirge hakkında radyo ve gazetelerde münasip neşriyatta bulunulması" kararı; Bakanlar Kurulu'nun kararı 27 Mayıs 1949 tarih ve 7217 Sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Müştereğimiz olan kentimiz için bir küçük adım da biz attık. İçinde mahkûm olduğumuz değil, yaşamaktan memnuniyet duyacağımız bir kent tasavvuruyla elinizde tuttuğunuz bu raporu oluşturduk.

İnsan Hakları Derneği Çanakkale Şubesi

